

סקירת לוח פרים - אוגוסט 23

כללי

בלוח הפרים נמצאים 21 פרים: 7 נבחנים ו14 פרי ג'נומיק. בנוסף בתחתית הלוח ישנם 6 פרי ג'נומיק לקשות התעברות ו4 פרי חו"ל נוספים.

לוח אוגוסט מלווה לפחות בחציו הראשון במזג אוויר קיצי, שמשפיע על פוריות העדר. בלוח הנוכחי יש התחשבות בכך, ונוספו ללוח 6 פרי ג'נומיק, שכבר יש להם נתוני פוריות לקשות התעברות, מתוכם 3 פרים מתאימים גם לעגלות. בנוסף, פרים עם נתוני פוריות נמוכים ביחס לממוצע לא מופיעים בלוח אוגוסט, ויחזרו בלוח דצמבר בהתאם לתוצאות המבחן שלהם. מכיוון שלא התפשרנו על האיכות הגנטית, המהלך האחרון צמצם את כמות הנבחנים בלוח ל7 פרים נבחנים, שכולם ממשיכים מהלוח הקודם.

שנתונים בלוח הפרים

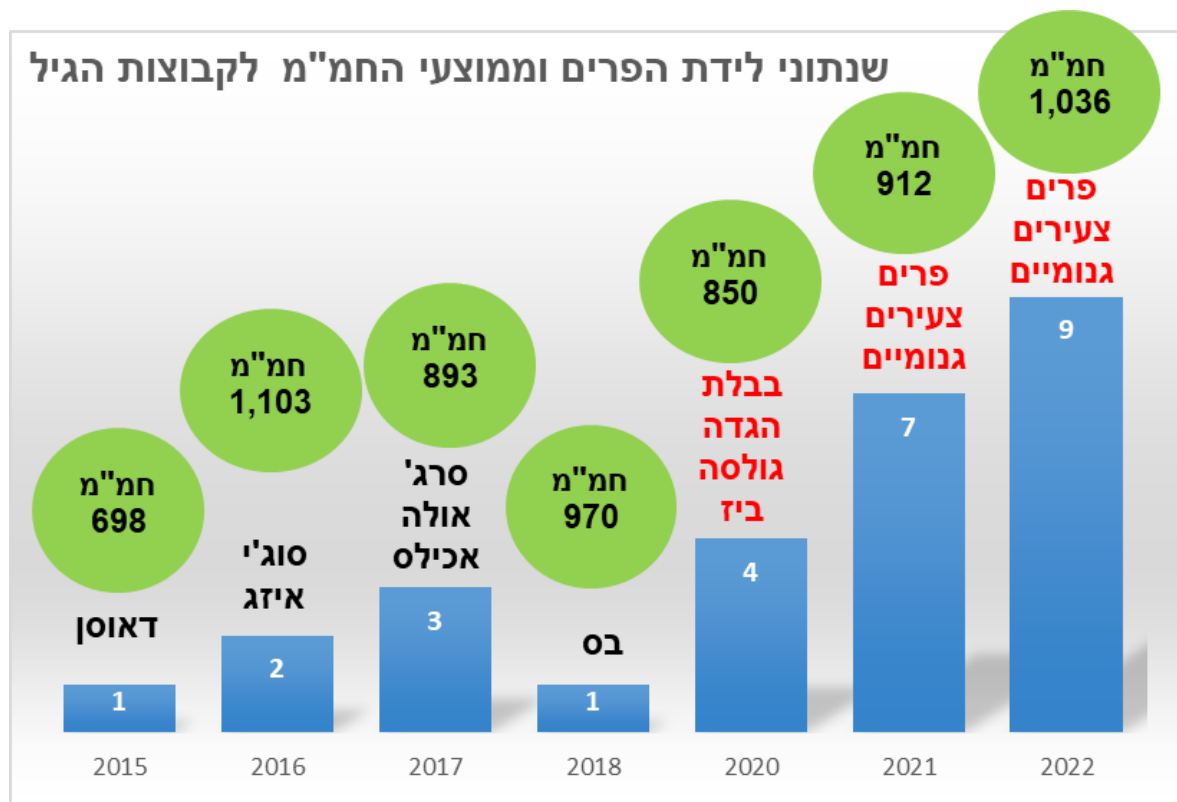

בלוח הנוכחי, כמו בלוחות האחרונים, מספר הפרים הצעירים-ג'נומים עולה על מספר הנבחנים. 14 ג'נומים לעומת 7 נבחנים. ערכי החמ"מ של הפרים הנבחנים חזרו לערכיהם בלוח דצמבר 22, לאחר עליה בלוח אפריל 23. מצד הפרים הג'נומים, כפי שניתן לראות באיור 1, מתחילים לראות את הפרים הראשונים של שנתון 2022 בלוח הג'נומים. שנתון זה מתאפיין בעלייה בערכי החמ"מ הג'נומים בכ-150 נקודות לעומת שנתון 2021.

איור 1:

ממוצעי החמ"מ

לפי שנתונים

דרוג הפרים לתכונה

דירוגם של 5 הפרים הראשונים לכל תכונה ותכונה מתוארים בטבלה 1. 31 מיקומים מתוך 80 (16 תכונות x 5 פרים) הם של פרים נבחרים, ו-49 של פרים ג'נומים. בתכונות הייצור אנחנו רואים עדיפות לנבחרים בק"ג חלב, אך מבחינת המוצקים יש עדיפות לפרים הג'נומים, זה נובע בין היתר מכניסתם של שנתון 2022 ללוח הג'נומים (9 מתוך 14 הפרים הג'נומים). בתכונות המשנה הכלכליות רואים יחס שווה בין הפרים הנבחרים לג'נומים. בתכונות פוריות בנות והתמדה עדיפות לפרים הנבחרים. בשאר תכונות המשנה שתי הקבוצות מעורבות. מבחינת תכונות השיפוט הגופני, צריך לזכור שבשימוש בפרים הג'נומים לתכונות אלו צריך לקחת בחשבון שמדובר בערכים חזויים על פי אומדן הורשה וההתייחסות צריכה להיות בהתאם.

טבלה 1: חמשת הפרים המצטיינים בכל תכונה

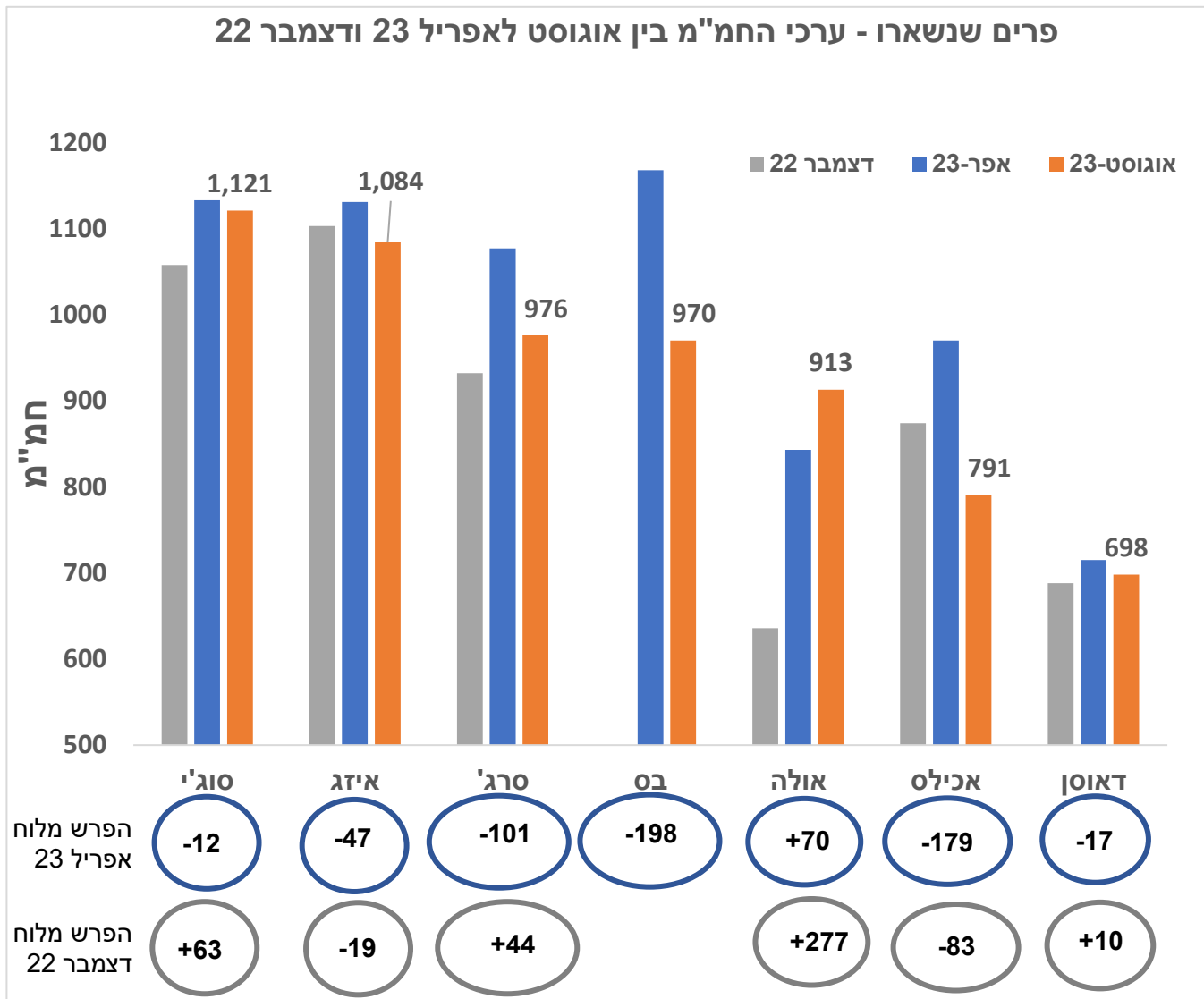
תכונות משנה						ייצור				
אופן המלטה פר	אופן המלטה בנות	התמדה	הישרדות	פוריות בנות	רת"ס	% חלבון	חלבון ק"ג	% שומן	שומן ק"ג	חלב ק"ג
דאוסן	אטסו G	בס	סוג'י	דאוסן	סוסון G	איזג	ברבי G	אגדו G	אגדו G	איזג
אטסו G	דאוסן	איזג	סורסו G	אולה	סורסו G	ברבי G	סוסון G	אטסו G	סלפי G	ברבי G
סלפי G	סלפי G	במבוק G	ברבי G	סרג'	בס	סרג'	איזג	ספייסי G	במבוק G	סרג'
איזג	סוג'י	סמוסה G	אכילס	איזג	דאוסן	סוסון G	בס	במבוק G	סוסון G	סוסון G
במבוק G	נסלי G	דאוסן	אגדו G	סיארה G	סיארה G	סוג'י	במבוק G	סלפי G	אטסו G	סוג'י

שיפוט גופני

גודל גוף	רגליים	עומק עטין	מקום פטמות	עטין
דאוסן	סוסון G	סמוסה G	איזג	אולה
איזג	סלפי G	אטסו G	אולה	סלפי G
נסלי G	סמוסה G	סיארה G	אכילס	סמוסה G
אגדו G	בס	סלפי G	סלפי G	אטסו G
סרג'	סידני G	דאוסן	אטסו G	ברבי G

שינויים בין הלוחות נשאר (7), יצאו (3), נוספים (10)

נשאר - 7 הפרים הנבחרים בלוח נשאר מלוח אפריל 23. מלבד אולה שאר הפרים ירדו בערכי החמ"מ לעומת לוח אפריל 23, אבל ללא שינוי משמעותי מלוח דצמבר 22 כפי שניתן לראות באיור 2. 5 מתוך שבעת הפרים הנבחרים מעל סף ה-900 נקודות חמ"מ. שני הפרים בתחתית הלוח **אכילס ודאוסן** בעלי תרומה גנטית בתכונות המשנה והשיפוט גופני הגבוהות שלהם, בנוסף שניהם עם פוריות זרמה גבוהה והיו מבוקשים בלוח אפריל 23. **איזג וסוג'י** שני פרים יציבים עם מעל 1,000 נקודות חמ"מ, שנמצאים בלוח מאפריל 21.

יצאו - 3 פריים יצאו מלוח אוגוסט 23. **סלוקי**, פר עם נתונים גנטיים טובים מאוד 1023 נקודות חמ"מ במבחן האחרון, יצא בגלל פוריות זרמה נמוכה, דבר שהשפיע על הביקוש שלו על ידי הרפתנים בלוח האחרון. **גייק**, פר לוח עם פוריות זרמה מעל הממוצע, יצא למנוחה בגלל בעיות בריאות בתקווה שיחזור ללוח דצמבר 23. **דאדון** ירד בערכי החמ"מ בלוח האחרון מתחת לסף התחתון של הלוח.

פריים נוספים - פריים לקשות התעברות (6) ופרי חו"ל (4)

בלוח אוגוסט השנה מופיעים בלוח 6 פריים לקשות התעברות, אשר אינם נמצאים בתוכנית השידוכים של המלצת שיאון. מדובר בפריים ג'נומים, שכבר התקבלו נתוני פוריות שלהם ממאות ואלפי הזרעות, וזרמתם נמצאה פורייה מעל הממוצע. מתוך ששת הפריים, שלושה מתאימים לעגלות, וההמלצה היא להשתמש בפריים אלה מהזרעה רביעית

ומעלה. הנתונים הגנטיים שלהם בטבלה 2. **טופז**, שמופיע ברשימה זו, כרגע עם מספר מוגבל של מנות בבנק, מחודש הבא הוא יחזור לייצר זרמה בפריה בשיאון, והמלאי יחודש. תודה על ההבנה.

טבלה 2: הערכים הגנטיים של פרים לקשות התעברות. הפרים בכתב כחול מתאימים להזרעת גלות.

המלטות פר מעבר				אינדקס תכונות משנה	תכונות גלוות					אינדקס ייצור	חלב ומרכיביו					אבות הפר			הפר		
% הישנות	% קשה	% תמותה	% הישנות		אינדקס המלטת	התמדה (%)	הישרדות (ימים)	פוריות בנות (%)	לרת"ס (לוג)		חלבון	שומן	חלב	חמ"מ PD20	% הישנות	אב אם	אב	מספר	שם		
חזוי	-2.3	-1.5	89	120	0.3	3.5	111	-1.8	-0.23	953	0.03	26.4	0.14	43.0	699	1,073	58	בוסלדו	בס	9476	G
חזוי	0.6	1.2	38	150	-1.3	0.4	145	-0.6	-0.21	917	0.03	26.4	0.11	39.6	691	1,067	58	טופשוט	ראלב	9536	G
חזוי	-0.3	0.7	93	-65	0.8	0.1	34	-2.1	0.08	1,059	0.05	30.9	0.13	44.7	772	994	59	הגר גדר	הגר	9480	G
חזוי	1.2	0.5	74	110	1.0	3.5	64	-0.6	-0.21	882	0.10	19.6	0.33	49.6	245	992	58	ארגמן	בס	9500	G
חזוי	3.5	0.6	37	100	0.0	0.6	70	-0.3	-0.20	597	0.04	18.1	0.07	23.8	408	697	60	ג'טיקה	גול	9478	G
חזוי	3.5	0.9	89	58	0.5	-1.6	89	2.2	0.11	579	0.13	14.2	0.26	29.8	-35	637	60	אוגמן	גוליבר	9426	G

משק אם	פוריות הפר		שיפוט גופני במבכירות					הפר	
	פרות	עגלות	גודל גוף	רגליים	עומק עטין	מקום פטמות	עטין כללי	מספר	שם
סמר	****	****	100	101	101	103	104	9476	G
יריב שותפות, כפר יהושע	*****	-	106	102	103	103	107	9536	G
רפת המנורה, המעפיל	****	****	104	101	105	108	106	9480	G
רפת חוף השרון, שפיים	****	****	101	102	100	102	102	9500	G
רמת הכובש	*****	-	102	100	101	105	102	9478	G
שומריה	*****	*****	101	100	102	102	101	9426	G

קבוצה נוספת של 4 פרים שאינה נמצאת בתוכנית השידוכים של המלצת שיאון. אלו פרים שמקורם בהולנד (1) וארה"ב (3).

פר חדש, **אנקורג' 5202**, ג'נומיק מהולנד הנתונים שלו עודכנו לאחר הדפסת הלוח. הנתונים שמופיעים בטבלה 3, אלו הנתונים המעודכנים.

טבלה 3: הערכים הגנטיים של פרי חו"ל.

פרי חו"ל - זרמה רגילה												פרי הזרעה											
אינדקס תכונות משנה	תכונות גלוות					אינדקס ייצור	חלב ומרכיביו					אבות הפר			הפר								
	אינדקס המלטות בנות	התמדה (%)	הישרדות (ימים)	פוריות בנות (%)	לרת"ס (לוג)		חלבון	שומן	חלב	חמ"מ PD20	% הישנות	בנות הפר בתחלו	מספר עדרים	מספר בנות תח' 1	אב אם	אב	מספר	שם					
255	-0.9	-	152	-0.6	-0.57	1,131	0.14	37.1	0.14	39.6	607	1,386	-55	ג'נומיק בהולנד			טרסט	פוגרנט	5202	G			
362	-3.2	-	216	3.3	-0.40	705	0.12	20.1	0.20	30.7	162	1,067	78	מבחן בארה"ב			ג'די	גרנטי	5135	G			
157	-2.7	-0.4	49	2.8	-0.11	887	0.01	20.6	0.20	48.0	624	1,044	93	2	35	130	סופרסייר			יודר	סופרסייר	5849	G
158	-2.1	-	181	0.3	-0.07	869	0.03	15.7	0.33	56.0	392	1,027	75	מבחן בארה"ב			יודר	אצ'יבר	5108	G			

משק אם	פוריות זרמה		שיפוט גופני במבכירות					המלטות פר מעבר			אבות הפר		הפר					
	פרות	עגלות	גודל גוף	רגליים	עומק עטין	מקום פטמות	עטין כללי	% הישנות	% קשה	% תמותה	% הישנות	אב אם	אב	מספר	שם			
	הולנד - CRV	-	-	97	108	102	97	105	חזוי	-1.1	-	חזוי	טרסט	פוגרנט	5202	G		
ארה"ב - ALTA	-	-	101	92	110	108	106	חזוי	-2.9	0.0	חזוי	ג'די	גרנטי	5135	G			
ארה"ב - ABS	****	****	113	105	109	117	121	78	-1.1	-1.0	98	סופרסייר			יודר	סופרסייר	5849	G
ארה"ב - ABS	-	-	96	105	99	109	104	חזוי	-1.2	-1.1	חזוי	יודר	אצ'יבר	5108	G			

העלות למנת זרמה בפרי חו"ל היא 45 בנוסף לעלות הזרעה רגילה

כבר חמישה חודשים שמזריעים בזרמה ממוינת של פרים ישראלים. הייצור עומד בבקרת איכות של חברת ABS- Intellegen שמורכבת ממספר בדיקות. אי עמידה בתנאי הסף של כל אחת מהבדיקות מביא לפסילה של כל מנות הזרמה שיוצרו באותו יום. אני רוצה לתת מילה טובה לרפתנים על האמון בזרמה הממוינת "כחול לבן". עד כתיבת שורות אלו הוזרעו 3,800 מנות (3,200 עגלות ו-600 פרות) של זרמה ממוינת ישראלית מתוך 7800 הזרעות זרמה ממוינת שהוזרעו בישראל בתקופה זו (לא רק על ידי שיאון), והביקוש ממשיך לעלות, וגם אחוזי השימוש בזרמה ממוינת ישראלית עולים בהתאם. לשם השוואה בכל שנת 2022 הוזרעו בישראל 7800 מנות זרמה ממוינת (לא רק על ידי שיאון).

כרגע סיימנו את שלב ההזמנות הראשוני והמאתגר של ייצור זרמה ממוינת, תוך כדי "העונה העיקרית" של ההזרעות. בשלב זה כל ההזמנות סופקו וזמן קבלת הזרמות מההזמנה צפוי להתקצר משמעותית. במקביל בתקופה הקרובה אנו נספק למזריעים כולל המחליפים מנות זרמה מכל הפרים שבלוח הזרמה הממוינת. הזרמה שבמכלי המזריעים לא באה במקום הזמנת הזרמה באופן שוטף, אלא באה לתת פתרון למקרים נקודתיים שבהם חסרה זרמה מסוימת או במקרה שמגיע מזריע מחליף לרפת. בנוסף בחודש ספטמבר תושק אפליקציה להזמנת זרמה שתחליף את האפליקציה הנוכחית. באפליקציה החדשה הרפתנים יוכלו לעקוב אחרי מצב ההזמנה שלהם, כמה הזמן, כמה נופק, וכמה נשאר להזרעה.

להלן מספר דגשים לשימוש נכון בזרמה ממוינת, שכבר פורסמו, אולם חשוב להזכירם פעם נוספת:

1. פוטנציאל הפוריות של זרמה ממוינת 85-90% מיכולת הפוריות של זרמה רגילה. מתוצאות ראשוניות נראה שהזרמה הממוינת הישראלית עומדת ביעדים אלו ואף עולה עליהם. נתונים יפורסמו כאשר נקבל תוצאות ממספר גדול יותר של הזרעות.
2. הזרמה הממוינת מתוכננת ל-90% נקבות. בדיקה פרטנית מתבצעת לכל מירוק ומירוק שעובר את התהליך.
3. הזרעה – בעיקר הזרעה ראשונה ושניה בשלוחת העגלות. במבכירות – לאחר ניתוח של מדדי הפוריות במשק על ידי המדריך/ה.
4. יש למפות את הערכים של העגלות, מומלץ בערכים ג'נומים לקבלת תוצאות יותר מדויקות. אפשרי גם כאומדן הערכים של אבאם העגלה.
5. לאחר הדירוג הגנטי, שימוש של הזרמה הממוינת על 50-60% העליונים גנטית מכלל העגלות לתחלופה בהזרעה ראשונה ושנייה. אחוז גבוה יותר של זרמות בשר יהיו כמשלימות לעגלות ולפרות שלא נבחרו להיות מוזרעות כתחלופה לעדר, ושהן בעלות נתונים גנטיים נמוכים יותר. האחוז המדויק צריך לקחת בחשבון את מדדי הפוריות במשק (העזרו במדריכי שיאון).

להזכירכם, ספר העדר העניק 3 קטגוריות לזרמות הפרים:

1. פר שלא עובר את תהליך מיון תאי הזרע - ירשם בהגדרות כ- "לא".
2. פר שעובר את תהליך מיון תאי הזרע – ירשם בהגדרות כ- "כן"
3. פר שזרמתו היא לעיתים ממוינת ולעיתים לא ממוינת, כלומר "גם וגם", מחויבת ברישום על ידי הרפתן/מזריע על השימוש הסופי בהזרעה. כחלק מחבלי הלידה של העבודה עם זרמה ממוינת, תכנת הנטע לא שמרה את

הרובריקה "ממוין" בפריים שנבחרו להזרעת עגלות בזרמה ממוינת. כתוצאה מכך עגלות שהיו מיועדות לממזין הוזרעו בפועל בזרמה רגילה. במהלך חודש יוני יצאה גרסת תיקון **13.01** לתכנת הנטע, גרסה זו נמצאת באתר ההתאחדות. מי שטרם הוריד את הגרסה מתבקש לעשות זאת. צבע הקשית של זרמה ממוינת המגיע מארה"ב הוא אדום. צבע הקשית הממוינת שמוצרת בישראל הוא תכלת.

טבלה 4: הערכים הגנטיים של פריים שזרמתם ממוינת בלוח אוגוסט 23

פריים נבחרים													פרי הזרעה								
אינדקס תכונות משנה	תכונות נלוות					אינדקס ייצור	חלב ומרכיביו						מספר בנות 1 תח' 1	מספר עדרים	בנות הפר בתחלובה	תכונות מצטיינות	אבות הפר		הפר		
	אינדקס המלטות בנות הפר	התמדה (%)	הישרדות (ימים)	פוריות בנות (%)	לרת"ס (לוג)		חלבון		שומן		חלב ק"ג	חמ"מ PD20					% הישנות	אב	אם	מספר	שם
							%	ק"ג	%	ק"ג											
239	-1.3	1.5	165	1.5	-0.26	882	-0.02	22.1	0.13	44.5	750	1,121	98	3	215	443	גרמין	סיטבון	9157	סוג'י	
138	1.0	5.7	73	-2.1	-0.33	832	0.06	25.4	0.11	32.9	540	970	97	1	187	408	ארגמן	בליסטו	9305	בס	
269	-0.1	1.9	132	4.5	-0.17	644	0.01	21.4	0.00	22.0	615	913	95	2	139	252	ארגמן	אולטיים	9247	אולה	

פריים צעירים ג'נומים													פרי הזרעה								
אינדקס תכונות משנה	תכונות נלוות					אינדקס ייצור	חלב ומרכיביו						מספר בנות 1 תח' 1	מספר עדרים	בנות הפר בתחלובה	תכונות מצטיינות	אבות הפר		הפר		
	אינדקס המלטות בנות הפר	התמדה (%)	הישרדות (ימים)	פוריות בנות (%)	לרת"ס (לוג)		חלבון		שומן		חלב ק"ג	חמ"מ PD20					% הישנות	אב	אם	מספר	שם
							%	ק"ג	%	ק"ג											
212	0.5	3.5	146	-1.1	-0.41	1,023	0.04	28.7	0.15	45.6	721	1,235	58				ראלב	בס	9475	בר לב G	
178	-1.1	0.7	107	-1.3	-0.44	1,022	0.02	28.1	0.14	46.6	780	1,200	57				סוג'י	סמינו	9573	סוסון G	
133	0.7	0.7	148	-0.7	-0.21	986	0.03	24.4	0.21	50.4	645	1,119	53				סוג'י	איסטר	9576	אגדו G	
144	0.4	4.0	108	0.5	-0.10	974	0.03	25.3	0.18	47.4	661	1,118	59				מקרו	בס	9593	במבוק G	

פרי הזרעה												
גודל גוף	שיפוט גופני במבכירות					המלטות פר מעבר			אבות הפר		הפר	
	רגליים	עומק עטין	מקום פטמות	עטין כללי	% הישנות	ה. קשה	תמותה	% הישנות	אב	אם	מספר	שם
103	98	100	102	101	84	0.8	0.0	93	גרמין	סיטבון	9157	סוג'י
104	104	103	104	107	81	-0.3	-0.2	92	ארגמן	בליסטו	9305	בס
108	103	104	111	112	78	0.0	0.9	88	ארגמן	אולטיים	9247	אולה

פרי הזרעה												
גודל גוף	שיפוט גופני במבכירות					המלטות פר מעבר			אבות הפר		הפר	
	רגליים	עומק עטין	מקום פטמות	עטין כללי	% הישנות	ה. קשה	תמותה	% הישנות	אב	אם	מספר	שם
103	103	102	103	106	חזוי	1.3	0.8	52	ראלב	בס	9475	בר לב G
104	105	102	103	104	חזוי	0.4	0.9	33	סוג'י	סמינו	9573	סוסון G
100	100	101	99	101	חזוי	0.4	0.3	19	סוג'י	איסטר	9576	אגדו G
103	102	101	101	103	חזוי	-0.4	-0.4	36	מקרו	בס	9593	במבוק G

פרי הג'נומיק

קבוצה חדשה של 14 פריים צעירים ג'נומים מתפרסמת בלוח. ממוצע החמ"מ הוא גבוה במיוחד, 6 פריים מעל 1,000 נקודות חמ"מ צפוי. התכונות הבולטות הם אחוזי השומן והחלבון, רת"ס, הישרדות, התמדה ותכונות העטין. צריך לזכור שבפרי הג'נומיק אין דרך לדעת מי יעלה ומי ירד במבחן הפריים. מניסיון העבר, לגבוהים יש סיכוי גבוה יותר להגיע למבחן טוב, אבל גם לאחרונים יש עדיין סיכוי, אולם נמוך יותר. שני פריים שתוצאות המבחן שלהם הגיעו במבחנים האחרונים, הראשון **בס**, שהיה במבחן הג'נומי 802 נקודות חמ"מ (1,126-324) ובמבחן פריים האחרון הוא 970 נקודות חמ"מ, עליה של 168 נקודות חמ"מ. הפר השני, סקנדל, שהיה 700 נקודות חמ"מ במבחן הג'נומי (1,024-324) ובמבחן פריים האחרון 583 נקודות חמ"מ, ירידה של 117 נקודות חמ"מ. יתכן ובהמשך הוא יעלה ויעבור את סף הכניסה ללוח.

בלוח הנוכחי אנו רואים עליה בערכי החמ"מ של הפרים חלק מזה נובע מכניסתם של פרי שנתון 2022 ללוח. בשנתון זה יש קפיצה בערכי החמ"מ במבחן הג'נומי. אנחנו רואים את המגמה ממשיכה בתחילת שנתון 2023.

טבלה 5: הערכים הגנטיים של פרים צעירים ג'נומים.

פריים צעירים ג'נומים											פרי הזרעה						
אינדקס תכונות משנה	תכונות נלוות						אבות הפר										
	אינדקס המלטת	התמדה (%)	הישרות (ימים)	פוריות בנות (%)	לרת"ס (לוג)	אינדקס ייצור	חלבון		שומן		חלב ק"ג	חמ"מ PD20	% הישנות	אב אם	אב	מספר	שם
							%	ק"ג	%	ק"ג							
178	-1.1	0.7	107	-1.3	-0.44	1,022	0.02	28.1	0.14	46.6	780	1,200	57	סוג'י	סמינו	9573	G סוסון
277	-0.3	1.9	163	1.7	-0.38	886	0.03	22.5	0.18	44.2	591	1,163	59	סאמנו	סוג'י	9599	G סורטו
133	0.7	0.7	148	-0.7	-0.21	986	0.03	24.4	0.21	50.4	645	1,119	53	סוג'י	איסטר	9576	G אגדו
144	0.4	4.0	108	0.5	-0.10	974	0.03	25.3	0.18	47.4	661	1,118	59	מקרו	בס	9593	G במבוק
163	-2.0	1.6	78	0.9	-0.19	924	0.00	22.5	0.18	48.0	685	1,087	58	סלוק'י	ספקטור	9568	G סלפי
158	0.7	0.4	160	-0.6	-0.27	909	0.00	32.0	-0.07	27.4	992	1,067	52	ראלב	בלאר	9569	G ברבי
169	-1.3	3.3	121	0.1	-0.17	809	0.03	25.0	0.06	31.4	666	978	56	בליסטו	סלוק'י	9656	G סמוסה
204	-0.8	2.0	123	0.9	-0.27	745	0.07	19.5	0.19	36.0	331	949	55	סלוק'י	ספוטלייט	9579	G ספייסי
166	-0.6	1.4	127	0.9	-0.15	780	0.05	24.2	0.08	30.1	560	946	58	דוג'י	סמינו	9629	G סידני
66	-0.9	0.1	84	-0.7	-0.08	830	0.06	23.5	0.14	36.6	513	896	52	סיטבון	נואו האו	9575	G נסלי
201	0.2	1.3	51	2.7	-0.31	686	0.11	21.6	0.13	25.7	262	887	58	רובסון	סאמנו	9588	G סיארה
135	-0.5	2.4	77	2.0	-0.03	632	0.06	18.8	0.10	26.0	371	767	59	איזג	גוגל	9587	G גאל
121	-0.1	-0.1	114	1.2	-0.08	639	0.09	17.9	0.17	28.5	214	760	53	פולה	שבז	9585	G שארם
73	-3.0	-0.9	91	0.6	0.05	633	0.07	15.2	0.21	33.4	215	706	56	גילמור	אקסלאוד'י	9655	G אטסו
156	-0.6	1.4	111	0.6	-0.19	818	0.05	22.9	0.14	36.5	535	975	56	ממוצע			

משק אם	שיפוט גופני במבכירות						המלטות פר מעבר			הפר	
	גודל גוף	רגליים	עומק עטין	מקום פטמות	עטין כללי	% הישנות	% קשה	% תמותה	% הישנות	מספר	שם
רפת מ.ג.ע. מזרע	104	105	102	103	104	חזוי	0.4	0.9	33	9573	G סוסון
כפר גלעדי	101	99	101	100	101	חזוי	0.8	0.0	33	9599	G סורטו
זיקים	100	100	101	99	101	חזוי	0.4	0.3	19	9576	G אגדו
שול' רפת רן, רביבים	103	102	101	101	103	חזוי	-0.4	-0.4	36	9593	G במבוק
שול' מכבי-חנתון, חנתון	107	104	105	108	111	חזוי	-0.9	-0.7	37	9568	G סלפי
רפת העמק, יפעת	105	103	104	105	107	חזוי	-0.1	0.7	24	9569	G ברבי
פודור מנחם, ניר ישראל	108	104	108	104	109	חזוי	1.3	0.8	32	9656	G סמוסה
רפת חלב ערבה, יוטבתה	103	102	104	101	105	חזוי	1.6	0.6	30	9579	G ספייסי
אגודת חלבאז, כפר חסידים	101	104	103	101	104	חזוי	0.8	0.6	34	9629	G סידני
פ.ל.מ. עמרי, עין אילה	98	97	101	100	102	חזוי	1.2	-0.3	33	9575	G נסלי
בלטינסקי אמנון, כפר ויתקין	104	102	107	100	104	חזוי	1.4	0.0	23	9588	G סיארה
פניני שמואל, כפר יהושע	100	100	96	106	100	חזוי	0.4	-0.4	37	9587	G גאל
גנוסר	104	101	103	100	102	חזוי	0.4	0.0	25	9585	G שארם
פודור מנחם, ניר ישראל	108	101	108	107	108	חזוי	-1.2	-0.3	34	9655	G אטסו
	103	102	103	103	104		0.4	0.1	31		

פרים לעגלות

בלוח הנוכחי 14 פרים שנתוניהם מתאימים לעגלות בהמלצת שיאון (6 נבחנים ו8 ג'נומים). בנוסף עוד 3 פרים לעגלות קשות התעברות **בבלת**, **הגדה ובסדר**, ו4 פרים נוספים **אנקורג'**, **קלייבו**, **ספקטור ואימרג'**.

טבלה 6: הערכים הגנטיים של פרים שתאימים להזרעת עגלות.

פרים מומלצים לעגלות - אוגוסט 2023, דרוג חמ"מ											
המליצת שיאון	משק		אומדן גנטי		נתוני המלטות		חמ"מ PD20	אבות הפר		הפר	
	% ה. קשה	% תמותה	% ה. קשה	% תמותה	רשומות	% הישנות		אב אם	אב	מספר	שם
פרים נבחנים											
10	9.9	5.7	0.8	0.0	733	93	1,121	ג'רמין	סיטבון	9157	סוג'י
8	6.2	4.7	-0.9	-0.4	5,462	99	1,084	ג'קי	אסיה	9147	איזג
8	8.1	5.4	-0.3	-0.2	618	92	970	ארגמן	בליסטו	9305	בס
10	7.1	6.7	0.0	0.9	416	88	913	ארגמן	אולטיים	9247	אולה
7	8.5	5.0	1.0	0.2	2,229	97	791	ארגמן	איסר	9248	אכילס
9	6.8	5.0	-1.5	-0.7	3,203	98	698	אוטו	דוגלי	9127	דאוסן
פרים ג'נומיקים											
6		לפי נתוני ג'נומיק	0.4	0.9	-	33	1,200	סוג'י	סמינו	9573	סוסון G
6		לפי נתוני ג'נומיק	0.8	0.0	-	33	1,163	סאמנו	סוג'י	9599	סורסו G
6		לפי נתוני ג'נומיק	-0.4	-0.4	-	36	1,118	מקרו	בס	9593	במבוק G
6		לפי נתוני ג'נומיק	-0.9	-0.7	-	37	1,087	סלוקי	ספקטור	9568	סלפי G
6		לפי נתוני ג'נומיק	0.8	0.6	-	34	946	דוגלי	סמינו	9629	סידני G
6		לפי נתוני ג'נומיק	1.2	-0.3	-	33	896	סיטבון	נואו האו	9575	נסלי G
6		לפי נתוני ג'נומיק	0.4	-0.4	-	37	767	איזג	גוגל	9587	גאל G
6		לפי נתוני ג'נומיק	-1.2	-0.3	-	34	706	גילמור	אקסלאודי	9655	אטסו G
פרים נוספים											
	5.0	3.2	-2.3	-1.5	462	89	1,073	בוסלדו	בס	9476	בבלת G
	7.8	5.7	-0.3	0.0	720	93	994	גדר	הגר	9480	הגדה G
	9.5	5.6	1.2	0.5	144	74	992	ארגמן	בס	9500	בסדר G
	-	-	-1.4	-	-	חזוי	1,386	טרסט	פגרנט	5202	אנקורג' G
	-	-	-2.9	0.0	-	חזוי	1,067	ג'די	גרנטי	5135	קלייבו
	6.5	3.7	-1.1	-1.0	2,872	98	1,044	סופרסייר	יודר	5849	ספקטור
	-	-	-1.2	-1.1	-	חזוי	1,027	יודר	אצ'יבר	5108	אימרג'
	8.0	5.7	0.5	0.2	מומצע כלל הפרים בישראל						

פוריות זרמה

גם השנה אנו מרגישים את החום הקיצוני שליווה אותנו מאמצע חודש יולי. לכן, רוב התקופה של הזרעות בפרי לוח אוגוסט מתאפיינת בירידה בפוריות הפרות. בתקופה זו חשוב להקפיד על צינונים יעילים ככל הניתן. גם בהכנת הלוח שמנו דגש על פוריות זרמת הפרים.

נתוני הפוריות של פרי הלוח מתפרסמים בטבלה הבאה. **סלוקי ודאדון**, שני פרים שלא נכנסו ללוח אוגוסט בגלל פוריות זרמתם. **דאדון** ירד גם בתוצאות המבחן שלו, ולא נכנס גם בגלל שלא עבר את ערך הסף לכניסה ללוח. מומלץ להשתמש בפרי הלוח לפי ערכיהם הגנטיים, ורק בפרות שלא התעברו בשלוש הזרעות הראשונות, לעבור להשתמש בזרמה לקשות התעברות, במקביל לטיפולים נוספים שניתן לבצע (התייעצו עם מדריכי שיאון, או הרופא המטפל). בלוח הנוכחי מתפרסמים נתונים גנטיים של 6 פרים ג'נומים, שזרמתם פורייה מהממוצע, לשימוש בפרות קשות התעברות. שלושה מתוכם מתאימים לעגלות.

פרות – רוב הפרים נמצאים בסביבות ה-2% יותר או פחות מהממוצע. מובהקים חיובית הם **אכילס ודאוסן**.

עגלות- פוריות הזרמה של אולה, דאוסן ואכילס (מובהק), חיובית מעל 2% מהממוצע. לעומתם **בס ואיזג** שליליים בפוריות זרמתם, והם הוגבלו עד הזרעה 3.

טבלה 7: נתוני פוריות הזרמה של פרי הלוח שקיימים להם נתונים על הזרעות בישראל.

	עגלות		פרות		חמ"מ PD20	פרטי הפר			
	סטטיה מהממוצע	הזרעות	סטטיה מהממוצע	הזרעות		אבות	מספר	שם	
	1.4	1,446	1.2	32,060	1,121	ג'רמין	סיטבון	9157	סוגי'
	-1.8	13,679	-1.3	24,882	1,084	ג'קי	אסיה	9147	איזג
	-2.8	135	0.6	13,478	976	ארגמן	סגריר	9244	סרג'
	-2.8	1,471	-1.7	3,682	970	ארגמן	בליסטו	9305	בס
	2.2	963	1.9	1,744	913	ארגמן	אולטיים	9247	אולה
	5.2*	6,045	4.1*	14,086	791	ארגמן	איסר	9248	אכילס
	3.2	7,218	3.2*	9,884	698	אוטו	דוגלי	9127	דאוסן
	7.1*	5,497	2.9*	11,644	1,044	סופרסייר	יודר	5849	ספקטור
פרות	-	-	5.8	1,353	1,067	ראלב	טופשוט	9536	טופז G
			5.9	2,135	697	ג'סיקה	גוגל	9478	גולסה G
			7.7	1,618	637	ארגמן	גוליבר	9426	ביז G
עגלות	4.7	979	3.1	2,234	1,073	בוסלדו	בס	9476	בבלת G
	3.7	1,570	3.2	3,108	994	גדר	הגר	9480	הגדה G
	4.4	863	2.7	2,219	992	ארגמן	בס	9500	בסדר G

הנתונים שמופיעים בטבלה, מתבססים על מאות או אלפי הזרעות הבוחנים את השפעת הפר "נקיה" מהשפעות אחרות (ערפלנים) על ההתעברות (דו"ח ג'ורג'). נתוני ההתעברות מוצגים כסטיות ממוצע של כלל הפרים המזריעים בישראל. המלצתנו נשארה להשתמש בהזרעה 1-3 בפר עם ההתאמה הגנטית הטובה ביותר (תכונות גנטיות של הפרה/עגלה וקרבה בשורות) שתקדם גנטית בצורה הטובה ביותר את הדור הבא ברפת. בלוח הנוכחי מפורסמות התכונות הגנטיות של הפרים לקשות התעברות, במטרה שעדיין תבוצע ההתאמה הגנטית הטובה ביותר שאפשרית גם בהזרעות הרביעית ואילך.

קווי דם, הצעות לשידוכים

טבלה 8 כוללת את כלל הפרים בלוח אוגוסט 23 עם הצעות לשידוך, לרפתות ללא תוכנת שידוך ולרפתנים המבצעים שידוכים עצמאיים. לכל פר יש פירוט התכונות המצטיינות שלו וקווי הדם האפשריים לשידוך.

טבלה 8: המלצות לשידוך לפי קווי דם.

שם הפר	עגלות	חוזקות	קווי דם מתאימים לשידוך	פוריות הפר
סוג'י	✓✓	ק"ג ואחוז שומן, פוריות בנות, השרדות, גוף קטן	זקא, איסר, סימונה, גספר, ראלב, שושן	
איזג	✓✓	עטין טוב, גוף קטן, המלטה קלה, התמדה	דראג, שושן, גוליבר, ברנסלי, סיטבון, טופשט	הזרעות 1-2
סרג'		קו דם שונה, יצרנות, פוריות בנות, השרדות	גוליבר, איסר, גוגל, מקרו, בס	
בס	✓✓	אחוזי מוצקים, רת"ס נמוך, התמדה, שיפוט גופני טוב	ראלב, שושן, איסר, גוגל, סיטבון, אייסמן, סלוקי	הזרעות 1-2
אולה	✓✓	פוריות בנות, התמדה, שיפוט גופני מצויין	גוגל, גוליבר, בז'י, סלוקי, ספקטור, בוסלדו	
אכילס	✓✓	אחוזי מוצקים, השרדות, שיפוט גופני	שושן, ג'סיקה, גוגל, ברנסלי, סיטבון, טופשט	פר פורה
דאוסן	✓✓	רת"ס נמוך, פוריות בנות, התמדה, גוף קטן	שושן, ספקטור, אילטון, פטריק, בוסלדו	פר פורה
סוסון G	✓	ק"ג ואחוז שומן, רת"ס נמוך, המלטת בנות, שיפוט גופני טוב	שושן, פטריק, אכילס, אילטון, דאדון	—
סורסו G	✓	ק"ג ואחוז שומן, רת"ס נמוך, פוריות בנות, השרדות, התמדה	דאדון, דאוסן, שושן, ראלב, גוליבר, ספקטור	—
אגדו G		ק"ג ואחוז שומן, רת"ס נמוך, השרדות	ראלב, שושן, סלוקי, דאדון, ספקטור	—
במבוק G	✓	ק"ג ואחוז שומן, התמדה	ראלב, שושן, גוליבר, איסר	—
סלפי G	✓	ק"ג ואחוז שומן, רת"ס נמוך, המלטת בנות, שיפוט גופני מצויין	דראג, שושן, איסר, ראלב, גוליבר	—
ברבי G		ק"ג חלב, רת"ס נמוך, השרדות, שיפוט גופני טוב	גוליבר, שושן, איסר, איזג	—
סמוסה G	✓	רת"ס נמוך, השרדות, התמדה, המלטת בנות, שיפוט גופני מצויין	אכילס, איסר, דראג, גוליבר	—
ספייסי G		אחוזי מוצקים, רת"ס נמוך, התמדה	ארגמן, איסר, שושן, דראג	—
סידני G	✓	קו דם שונה, רת"ס נמוך, השרדות, התמדה	ארגמן, אכילס, איסר, פטריק	—
נסלי G	✓	ק"ג ואחוז שומן, המלטת בנות, גודל גוף	איסר, ארגמן, דראג, דאדון	—
סיארה G		אחוזי מוצקים, רת"ס נמוך, פוריות בנות	ארגמן, איסר, שושן, גוליבר, איזג	—
גאל G	✓	אחוז חלבון, פוריות בנות, התמדה	ספקטור, שושן, איסר	—
שארם G		קו דם, אחוזי מוצקים	איסר, ארגמן, דראג, פטריק	—
אטו G	✓	קו דם, אחוזי מצקים, המלטת בנות, שיפוט גופני טוב	שושן, ארגמן, דראג, איסר, ראלב	—

✓✓ מבחן אמיתי להמלטה בעגלות   ✓ מבחן חוזי להמלטה בעגלות

סיכום

פרים נבחרים – מספר הנבחרים בלוח הצטמצם בלוח אוגוסט, בגלל יציאה של שלושה פרים ואף פר חדש לא נכנס. הזמנים משתנים, וסף הכניסה ללוח עלה, אנחנו לא מתפשרים על איכות גנטית גם במחיר של לוח מצומצם יותר באוגוסט.

חמישה מתוך שבעת פרי הלוח מעל סף ה-900 נקודות חמ"מ, ועוד 2 האחרים מצטיינים בתכונות המשנה הכלכליות שלהם. באופן כללי, קיימת עלייה של הנבחרים בתכונות המשנה. ממוצע "אינדקס תכונות המשנה" הוא 225, המשך של מגמת עליה בתכונות המשנה הכלכליות, כ-40 נקודות האינדקס יותר לעומת נבחרים בלוח הקודם.

פרים צעירים ג'נומים – אנו ממשיכים לראות את פירותיה של תכנית הג'נומיק הישראלית. בלוח הנוכחי נכנסו נציגי שנתון 2022, שנתון בו הייתה עליה בערכי החמ"מ של כ-150 נקודות לעומת שנתון

2021. בלוח הנוכחי 14 פרים עם ממוצע של 975 נקודות החמ"מ הצפוי. אנחנו רואים בערכי הפרים הג'נומים בלוח זה גם עלייה בתכונות המשנה הצפויות בהשוואה ללוח הקודם, עם ערכי שיפוט גופני גבוהים בדומה ללוח הקודם.

פרים לקשות התעברות - תקופת ההזרעות ברובו של לוח אוגוסט, מאופיינת באופן מסורתי בפוריות נמוכה יותר של הפרות. בלוח הנוכחי יש 6 פרים שפוריות זרמתם מעל הממוצע, חצי מהם מתאימים להזרעת עגלות. השתמשו בהם להזרעת פרות ועגלות קשות התעברות מהזרעה רביעית ומעלה, בנוסף לטיפול ממשקי לשיפור הפוריות (התייעצו עם מדריכי שיאון). כל הנתונים הגנטיים של הפרים מצורפים על מנת שתוכלו לשדכם לפרה או לעגלה, ולקבל גם את ההתקדמות הגנטית הטובה ביותר האפשרית. אך חשוב לזכור שברצוננו שפרות/עגלות אלו קודם כל יתעברו מהר ככל האפשר.

פרים נוספים - אנו ממשיכים להביא ללוח פרים נוספים ממקור גנטי לא ישראלי. פרים אלו מגיעים בתשלום נוסף של ₪45. הטיפוח של הגנטיקה הישראלית לאורך שנים לתכונות כמו התמדה, הישרדות בישראל, ופוריות בנות, תכונות בעלות ערך כלכלי רב לאורך חיי הפרה. אנו עדים מתחילת השנה לשימוש פוחת בזרמה מיובאת והפנמת הרפתנים את הערך הכלכלי של תכונות אלו לצד עלייה בערכי תכונות הייצור של הפרים המקומיים. אשר ימשיכו ויעלו עם הטמעת השימוש בבדיקות ג'נומיות ובזרמה ממוינת (חקלאות מדייקת)

זרמה ממוינת - אחרי חמישה חודשים של למידת השטח תוך כדי הזרעות בזרמה ממוינת, רואים עוד ועוד רפתנים שמבינים את היכולות של ההתקדמות הגנטית ברפת באמצעות שימוש בכלי זה בצורה מושכלת. מדריכי שיאון לרשותכם, לייעוץ על אופן העבודה עם זרמה ממוינת בהתאמה לרפת שלכם. עם פרסום לוח הפרים, פורסם גם לוח חדש של פרים שזרמתם ממוינת עם ערכים גנטיים גבוהים וקווי דם מגוונים (3 פרים נבחנים ו4 פרים ג'נומים). בצעו הזמנות בהתאמה לעגלות עם הערכים הגנטיים הגבוהים ביותר (מומלץ לבצע בדיקה ג'נומית), שמגיעות לגיל הזרעה, והזרמות יחכו במיכל המזריע לדרישה של העגלה.

המלצות שיאון לשימוש אוגוסט 23

שם הפר	מספר	פרות	עגלות	הגבלה עד הזרעה
סוג'י	9157	8	10	
איזג	9147	5	8	3
בס	9305	5	8	3
אולה	9247	7	10	
אכילס	9248	6	7	
דאוסן	9127	6	9	
סוסון G	9573	3	6	
סורסו G	9599	3	6	
במבוק G	9593	3	6	
סלפי G	9568	3	6	
סידני G	9629	3	6	
נסלי G	9575	3	6	
גאל G	9587	3	6	
אטסו G	9655	3	6	

שם הפר	מספר	פרות
סרג'י	9244	6
אגדו G	9576	5
ברבי G	9569	5
סמוסה G	9656	5
ספייסי G	9579	5
סיארה G	9588	5
שארם G	9585	5
בשר	6666	3

בברכת, פוריות והתקדמות גנטית טובה,

ד"ר שקד דרוקר